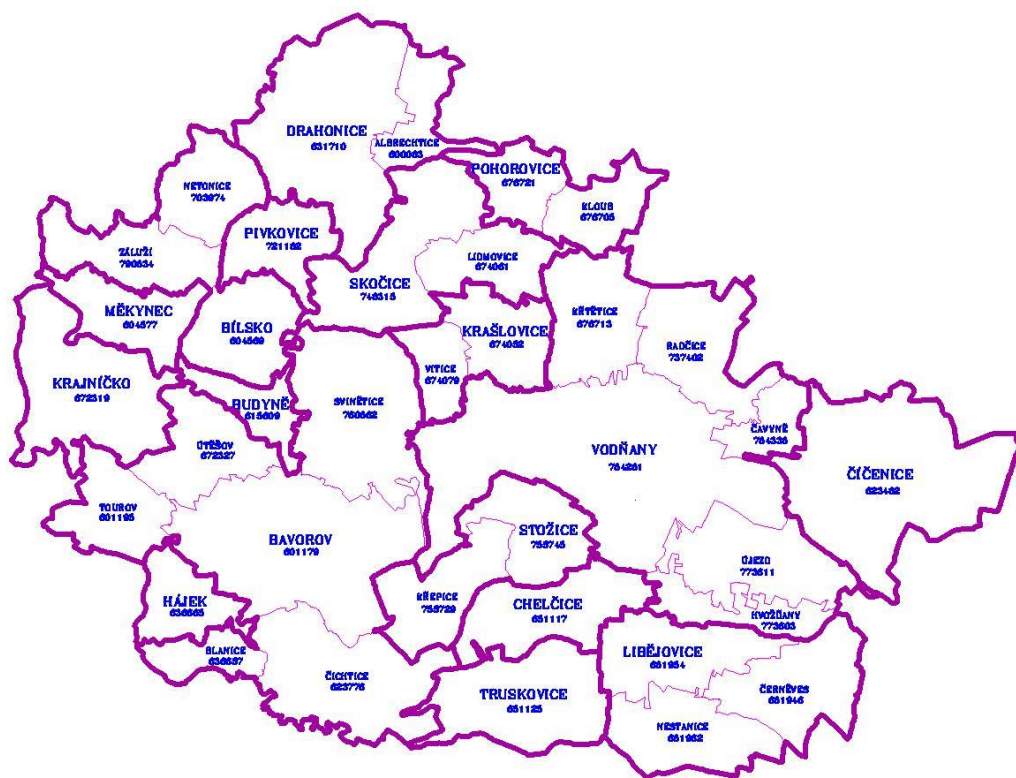

V. ÚPLNÁ AKTUALIZACE
ÚZEMNĚ ANALYTICKÝCH PODKLADŮ
ORP VODŇANY,
včetně
ROZBORU UDRŽITELNÉHO ROZVOJE
ÚZEMÍ ORP VODŇANY
textová část

BUDYNĚ

Městský úřad Vodňany
odbor výstavby a ÚP
nám. Svobody 18/I
389 01 Vodňany

VŠEOBECNÉ ÚDAJE

Předmět dokumentu:	V. úplná aktualizace územně analytických podkladů správního obvodu ORP Vodňany, včetně rozboru udržitelného rozvoje území správního obvodu ORP Vodňany
Zpracovatel:	odbor výstavby a územního plánování Městského úřadu Vodňany, nám. Svobody 18/I, 389 01 Vodňany
Zpracoval:	Mgr. Edita Hoštičková, <i>referentka odboru výstavby a územního plánování</i> Ing. Aleš Dvořák, <i>referent odboru výstavby a územního plánování</i> <i>(oprávněná úřední osoba pořizovatele)</i> Ing. Věra Černá, <i>vedoucí odboru výstavby a územního plánování</i>
Zpracováno dne:	23. listopadu 2020

OBSAH:

I.) CHARAKTERISTIKA OBCE	4
I.I.) HODNOTY V ÚZEMÍ	8
II.) POZITIVA A NEGATIVA V ÚZEMÍ	9
III.) ZJIŠTĚNÍ A VYHODNOCENÍ ZÁMĚRŮ NA PROVEDENÍ ZMĚN V ÚZEMÍ	10
IV.) URČENÍ PROBLÉMŮ K ŘEŠENÍ V ÚPD	11
IV.I.) OSTATNÍ PROBLÉMY NEVYZNAČENÉ V GRAFICE	16

I.) Charakteristika obce

Typ obce	Obec
Kraj	Jihočeský
Okres	Strakonice
Obec s rozšířenou působností	Vodňany
Pověřený obecní úřad	Vodňany
Katastrální území	Budyně
Počet částí obce	Budyně
Katastrální plocha (ha)	213
Počet obyvatel (k 1. 1. 2019)	44

Budyně leží mezi Bavorovem a Bílskem v západní části správního obvodu obce s rozšířenou působností (SO ORP) Vodňany. **Obec nemá žádnou další místní část, je tvořena pouze jedním katastrálním územím k. ú. Budyně.** V Budyni bylo v roce 2019 evidováno **44 obyvatel**, méně obyvatel ze SO ORP Vodňany je pouze v Hájku, který má 38 obyvatel. **První písemná zmínka o obci je z roku z roku 1334.**

Obec je s regionálními centry propojená zejména díky **silnici druhé třídy II/140 Písek – Bavorov**. Vlaková trať obcí neprochází.

Struktura osídlení

V Budyni je **homogenní, ucelená zástavba**, ve které **převládají zemědělské usedlosti**, v jihozápadní části se nachází **zemědělský areál**. Kromě tohoto areálu se struktura zástavby od dob stabilního katastru (1824-1843) téměř nezměnila, obec si zachovala **návesní nepravidelný půdorys s volněji rozmístěnými usedlostmi**.

Architektonicky hodnotné stavby či zachovalé zemědělské usedlosti v obci nejsou.

Dostupnost a vybavenost obce

Z občanského vybavení má obec pouze obecní úřad a udržovanou kapli sv. Václava uprostřed obce. **Vybavenost obce je nízká, to však odpovídá její velikosti.** Za zbylými službami obyvatelé dojíždějí do nedalekého Bavorova vzdáleného 3 km, Vodňan 11 km, Strakonice 23 km, Prachatic 18 km nebo do Českých Budějovic 41,3 km.

Z **hodnocení standardu dostupnosti vybrané veřejné infrastruktury**, viz příloha dokumentu „V. úplná aktualizace ÚAP ORP Vodňany“ vyplývá, že není potřeba vymezovat nové plochy ani zřizovat nová zařízení, neboť **Budyně splňuje tyto vybrané standardy dostupnosti.**

Cestovní ruch a rekreace

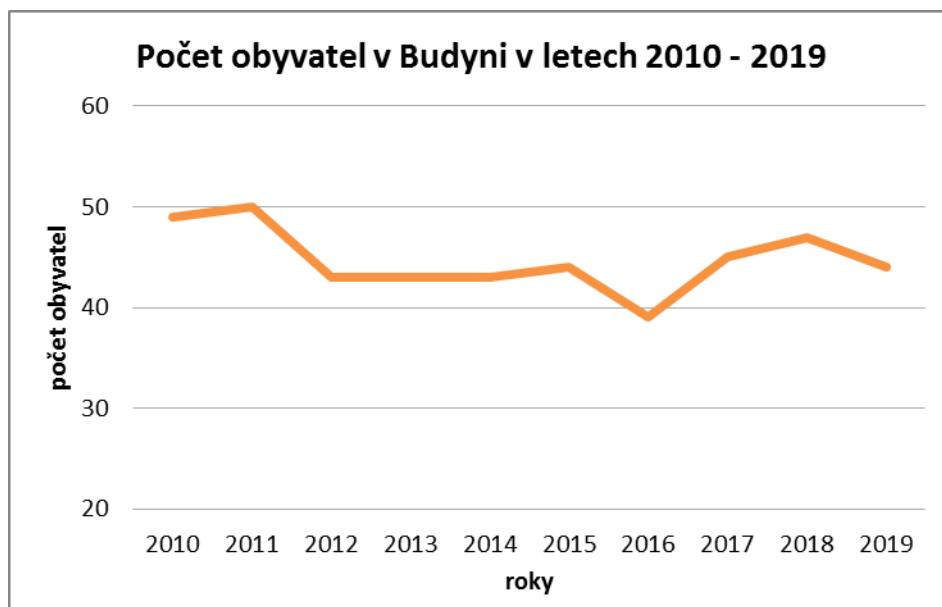
Okolní krajina nabízí prostor pro **pěší a cyklo turistiku**, Budyní prochází **cyklotrasa č. 1074 Bavorov – Ražice po silnici II. třídy**, na které je však hustý provoz. Dalších komunikací vhodných pro pěší a cyklisty do některých okolních sídel je méně, kvůli velkým blokům orné půdy, které omezují prostupnost krajiny. Dále je z obce nedostatečný přístup ke Skočickému hradu.

V obci se nachází **kaple sv. Václava, dančí obora či kovárna místního uměleckého kováře**. Každý rok se zde koná pout' na sv. Václava, masopust, vánoční koncert nebo divadelní představení. Pořadatelem kulturních událostí bývá občanské sdružení PNUti.

Chybí možnost ubytování.

Obyvatelstvo

Počet obyvatel Budyně byl v roce 2019 pouze 44, navíc v posledních letech lze sledovat další mírný pokles, v roce 2010 měla obec 49 obyvatel. To je velká změna oproti stavu před sto lety, kdy v roce 1921 žilo v obci 150 obyvatel.

Zdroj: vlastní dle dat z ČSÚ

Přirozený přírůstek se mezi lety 2010 a 2018 pohyboval mezi -2 a 1, **v součtu za celé období byl roven -2**. V průměru v tomto období zemřel každý rok jeden obyvatel (nejvíce dva, nejméně žádný). Úplně stejná situace je v případě živě narozených. **Migrační saldo** se ve stejném období oscilovalo mezi -6 a 5, **celkový součet byl roven 1**. Nejvíce přistěhovalých bylo 5 v roce 2010 a 2016, naopak v letech 2011, 2015 a 2018 se nepřistěhoval žádný obyvatel. V případě vystěhovalých je podobná situace, nejvíce takových obyvatel bylo 6 v roce 2011, v letech 2012 a 2016 se nevystěhoval nikdo.

Hustota osídlení Budyně je šestá nejnižší ze sedmnácti obcí ve SO ORP Vodňany, pouze 20,7 obyvatel/km². Průměr regionu je 66,1 obyvatel/km², který je ale velmi ovlivněn městem Vodňany. **Průměrný věk obyvatelstva je v obci druhý nejnižší**, v roce 2019 činil 36,5 let, což je o čtyři roky méně než v předchozím roce, kdy činil 40,4 let.

Porovnání vybraných sociodemografických ukazatelů za různé územní celky v roce 2019

Územní celek	Počet obyvatel	Hustota osídlení (obyv./km ²)	Průměrný věk
Město Budyně	44	20,7	36,5
ORP Vodňany	11 772	66,1	42,3
Jihočeský kraj	644 083	64,0	42,8

Zdroj: vlastní dle dat z ČSÚ

V Budyni bylo v roce 2011 celkem 25 **rodinných domů** s 29 **byty**. Pouze 16 domů, resp. 19 bytů je obydlených. Nejčastějším využitím neobydlených domů a bytů je opět rekreace. Bytové domy v obci nejsou.

Nejvíce v současnosti obydlených domů bylo postaveno mezi lety 1920 a 1970.

Domovní fond v Budyni k roku 2011		
Období	Obydlené	
	rodinné domy	bytové domy
1919 a dříve	1	-
1920 - 1970	7	-
1971 - 1980	4	-
1981 - 1990	1	-
1991 - 2000	1	-
2001 - 2011	2	-
Obydlené domy celkem	16	-

Zdroj: vlastní dle dat z ČSÚ – SLDB, 2011

Příroda a krajina

Obec leží pod Jelením vrchem v údolí na Bílském potoce v nadmořské výšce kolem 430 m n. m. **Krajina je tvořena poli a loukami, které na severu přecházejí v lesy.** Nad obcí u Bílského potoka je **dančí obora** Budyně. Pod obcí je **Vítovský rybník**. Na celém území mimo zastavěného území se nachází migračně významná území, dále jsou v obci plochy a koridory územního systému ekologické stability (ÚSES). Do východní části zasahuje **navržený přírodní park Svobodné hory**. Dále je v obci navržen jeden **památný strom – lípa u kapličky**. Převládajícím krajinným typem je „**krajina lesoplní**“.

Od Bílska přitékají do území dva **potoky Bílský** a jeho levostranný přítok **Brnoušský**, jejich soutok je přímo v obci. **Rybník** je v obci pouze jeden **Vítovský**, kromě hasičské nádrže na návsi. Přestože na území obce není vymezeno záplavové území, zasáhlo obec **několik povodní**, poslední v roce 2009.

V Budyni se nenacházejí plochy pro dobývání ložisek, ani stará důlní díla.

Hodnota koeficientu ekologické stability Budyně je 0,56, což je druhá nejnižší hodnota ve SO ORP Vodňany. Dle skupin patří do intenzivně využívaného území. **Výměra biotopů** tedy přírodně hodnotných lokalit je v Budyni také nízká, zaujímá **6,5 % z výměry obce**. V porovnání s ostatními obcemi SO ORP Vodňany je to rovněž druhá nejnižší hodnota.

Budyně patří spíše mezi **obce s průměrně kvalitními půdami**. V obci se převážně nachází buď **bonitně cennější půdy**, nebo naopak **velmi málo produkční půdy**, které jsou situované do okolí vodních ploch. **Zemědělská půda** (orná půda, zahrady, ovocné sady, trvalý travní porost)

zaujímá rozlohu 145 ha z celkových 213 ha, tj. 68 % což je ve srovnání se SO ORP Vodňany **nadprůměrná hodnota**. Hodnota je ovlivněna zejména výměrou orné půdy, která činí 55 % výměry obce, více mají pouze Pohorovice (66 %) a Pivkovic (56 %). **Lesní pozemky** zabírají rozlohu 44 ha, což je 21 % rozlohy obce (průměr SO ORP Vodňany je 23 %). Výměra **vodních ploch** je rovněž **podprůměrná** jen 1,6 % (průměr SO ORP Vodňany je 4,4 %). **Zastavěné plochy** zaujímají 2 ha, tj. 1 % (průměr regionu je 1,5 %), **ostatní plochy** jsou na 18 ha (8 %, průměr 7,4 %).

Dopravní a technická infrastruktura

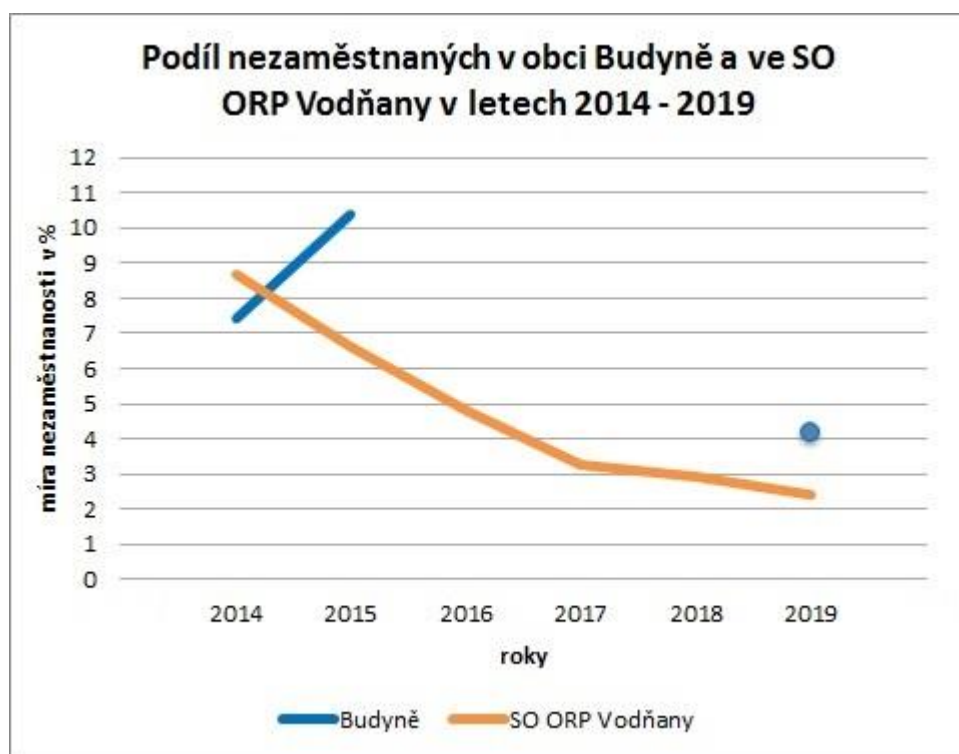
Obcí prochází **silnice druhé třídy II/140 Písek – Bavorov**. Do obce rovněž zajíždí i autobus, který má zastávku na návsí. Vlak do obce nevede.

Obcí vede vodovodní řad a kanalizační stoka. Čistírna odpadních vod v Budyni není. Celým územím procházejí trasy vysokého napětí (VN), sídla jsou zásobena elektrickou energií z těchto tras VN.

Ekonomické a hospodářské podmínky

Na jihozápadě Budyně se nachází zemědělský areál.

V roce 2011 bylo v Budyni celkem **17 ekonomicky aktivních obyvatel**. **Podíl nezaměstnaných byl v roce 2019 nízký, činil 4,2 %**. Ve srovnání s ostatními obcemi, jde však o třetí nejvyšší hodnotu po Měkynci (5,3) a Truskovicích (4,7). V letech 2016, 2017 a 2018 se jev nevyskytoval, tzn., že v těchto letech úřad práce neevidoval žádné uchazeče o zaměstnání. V roce 2019 evidovali jednoho uchazeče.

Zdroj: vlastní dle dat z ČSÚ

V roce 2018 bylo v Budyni registrováno celkem **15 podnikatelských subjektů se zjištěnou aktivitou**. Jako u ostatních obcí ve SO ORP Vodňany nejvíce těchto subjektů (7) bylo zaměřeno na „zemědělství, lesnictví, rybářství“.

Podle právní formy **převládají** v obci **fyzické osoby, zejména fyzické osoby podnikající dle živnostenského zákona**, kterých je jednou tolik co zemědělských podnikatelů. Právnícké osoby podnikající v obci jsou tři.

V roce 2011 **vyjíždělo z obce do zaměstnání 6 obyvatel**, jejich nejčastějším cílem byla **jiná obec v okrese Strakonice**, pravděpodobně Bavorov nebo Vodňany. Druhým cílem byl **jiný okres Jihočeského kraje**.

Naopak **do obce dojížděl 1 zaměstnanec**.

Ve stejném roce **vyjížděli do škol mimo obec 3 obyvatelé**.

Wyjždějící do zaměstnání a škol v obci Budyně v roce 2011

Vyjíždějící celkem	9
Vyjíždějící do zaměstnání	
celkem	6
v rámci obce	.
do jiné obce okresu	4
do jiného okresu kraje	2
do jiného kraje	.
zahraničí	.
Vyjíždějící do školy	
celkem	3
v rámci obce	.
mimo obec	3

Zdroj: vlastní dle dat z ČSÚ, Sčítání lidu, domů a bytů 2011.

Pozn.: ležatá čárka (pomlčka) na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval.

I.I.) Hodnoty v území

Přírodní

- ÚSES

Regionální biokoridor: 2 Pod houštím, 4 Na mýti

Lokální biocentrum: 1 Babičky, 2A, 3 Na Mýti

Lokální biokoridor: 5 Bílský potok pod Bílskem, 6 Bílský potok pod Budyní, Pod Houštím

- **Ostatní:** Vodní zdroje pro zásobování pitnou vodou, Vodní útvary povrchových a podzemních vod, vodní nádrže, Dobývací prostory, Chráněná ložisková území, Ložisko nerostných surovin - **viz charakteristika obce**.

Kulturní

- Architektonicky nebo urbanisticky cenné stavby nebo soubory staveb

Architektonicky významný objekt – soubor: bývalá kovárna

Civilizační - Pozemní komunikace, Železniční dráhy, Cyklostezky, cyklotrasy, Turistické trasy

- **viz charakteristika obce**.

II.) Pozitiva a negativa v území

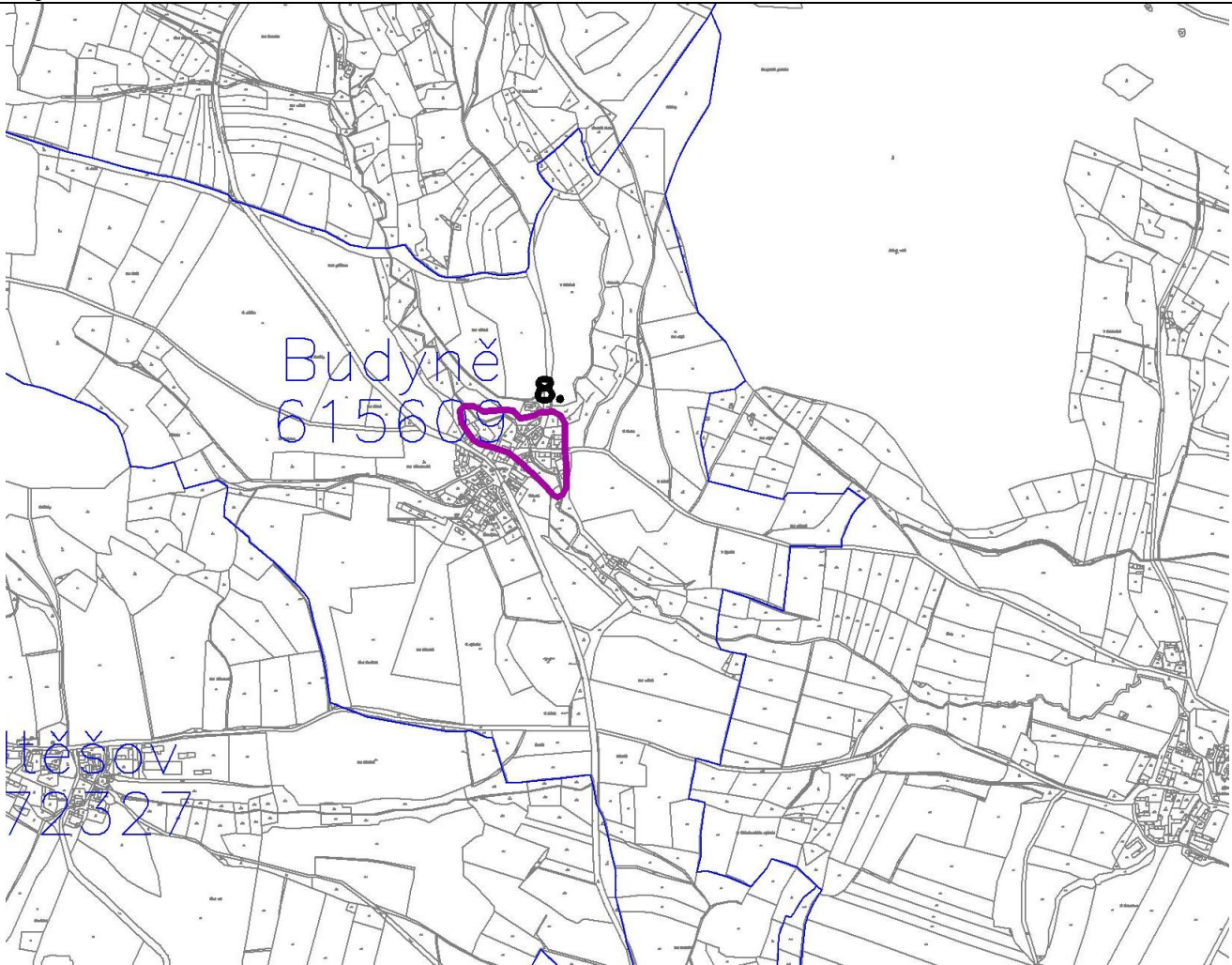
POZITIVA	NEGATIVA
- blízkost dalších regionálních center i krajského města (blízkost Bavorova s vyššími službami) - dobrá dostupnost veřejné infrastruktury - homogenní, ucelená zástavba - zachovalý návesní nepravidelný půdorys s volněji rozmístěnými usedlostmi - druhý nejnižší průměrný věk obyvatelstva - řada potoků - žádná stará důlní díla - v území se nenachází žádné významný zdroj znečištění - neexistence starých ekologických zátěží - jedna z obcí s nejurodnějšími půdami - menší podíl zastavěných ploch - silnice II. třídy - vodovodní řad a kanalizační stoka v obci - blízkost dalších regionálních center s širší nabídkou pracovních příležitostí - drobné památky a atrakce (kaple, kovárna, dančí obora) - kulturní akce - nízká kriminalita - jeden objekt požární ochrany	- druhá nejmenší obec ve SO ORP Vodňany - občanská vybavenost je nízká, odpovídá však velikosti sídla - za posledních 10 let převážně klesající trend počtu obyvatel - více než 3x méně obyvatel než v roce 1921 - téměř polovina rodinných domů není obydlená - nízká retenční kapacita vodních toků a ploch - výskyt lokálních záplav při silných deštích - zdravotní stav lesního fondu - negativní rozhraní zemědělského areálu - naddimenzované zastavitelné plochy pro bydlení (636,4 %) - problémy se zrychleným odtokem vod ze zemědělských pozemků a z povodí - problém s odtokem od Bílska - zvýšený hluk a prašnost vlivem dopravy a spalováním pevných paliv - druhá nejnižší hodnota koeficientu ekologické stability a výměry biotopů - střední radonovým indexem - mírně podprůměrný podíl lesních pozemků a vodních ploch - území není obsluhováno vlakem - chybějící ČOV a plynovod - nárůst intenzity automobilové dopravy - omezování spojů hromadné dopravy - nízký podíl nezaměstnaných, který je však značně vyšší než ve zbytku SO ORP Vodňany (3. nejvyšší) - pracovní příležitosti v obci v podstatě jen v zemědělství - nevyužívané brownfieldy - poloha mimo oblast hlavních turistických cílů - malé využití turistického a rekreačního potenciálu - chybí možnost ubytování

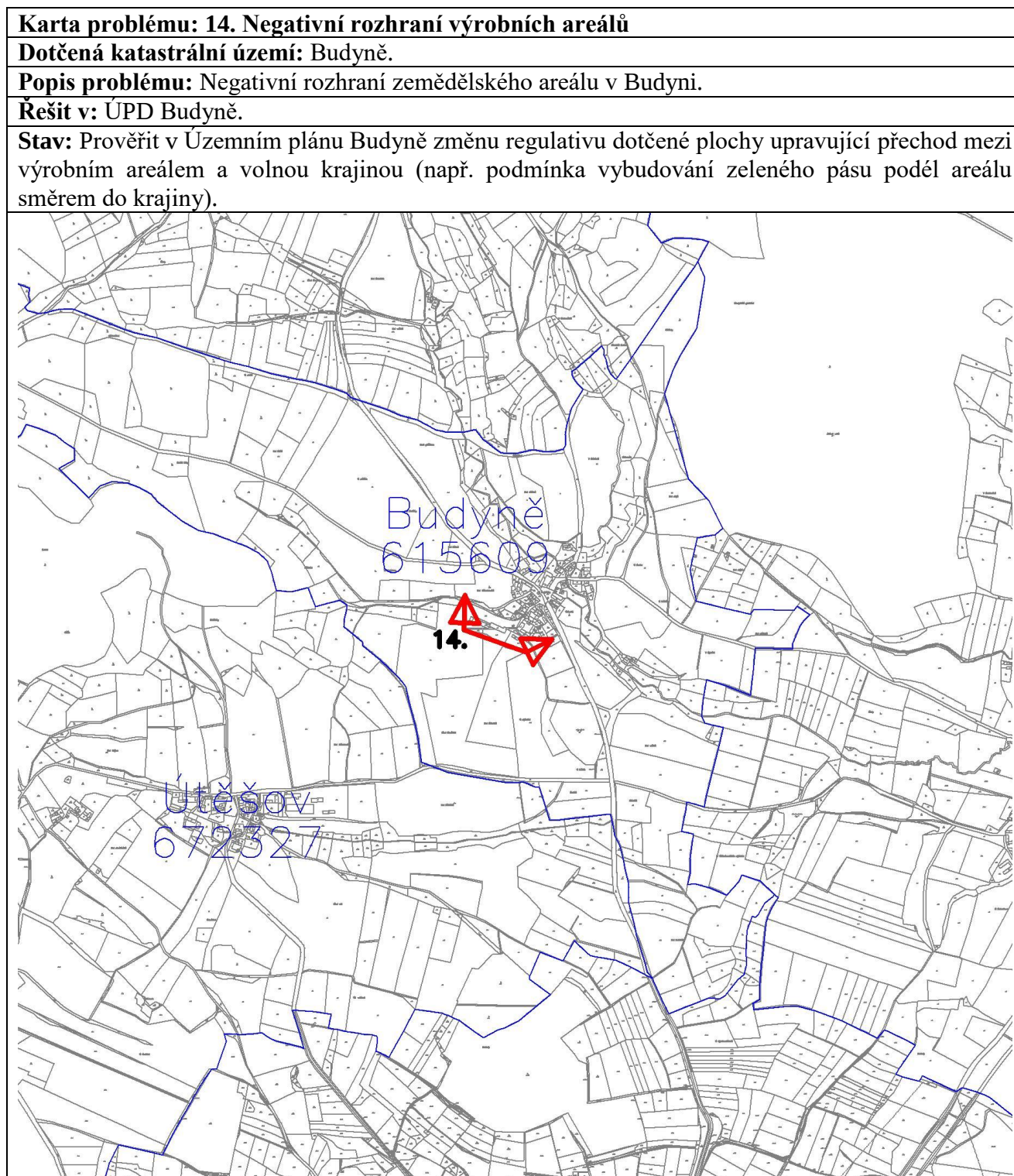
III.) Zjištění a vyhodnocení záměrů na provedení změn v území

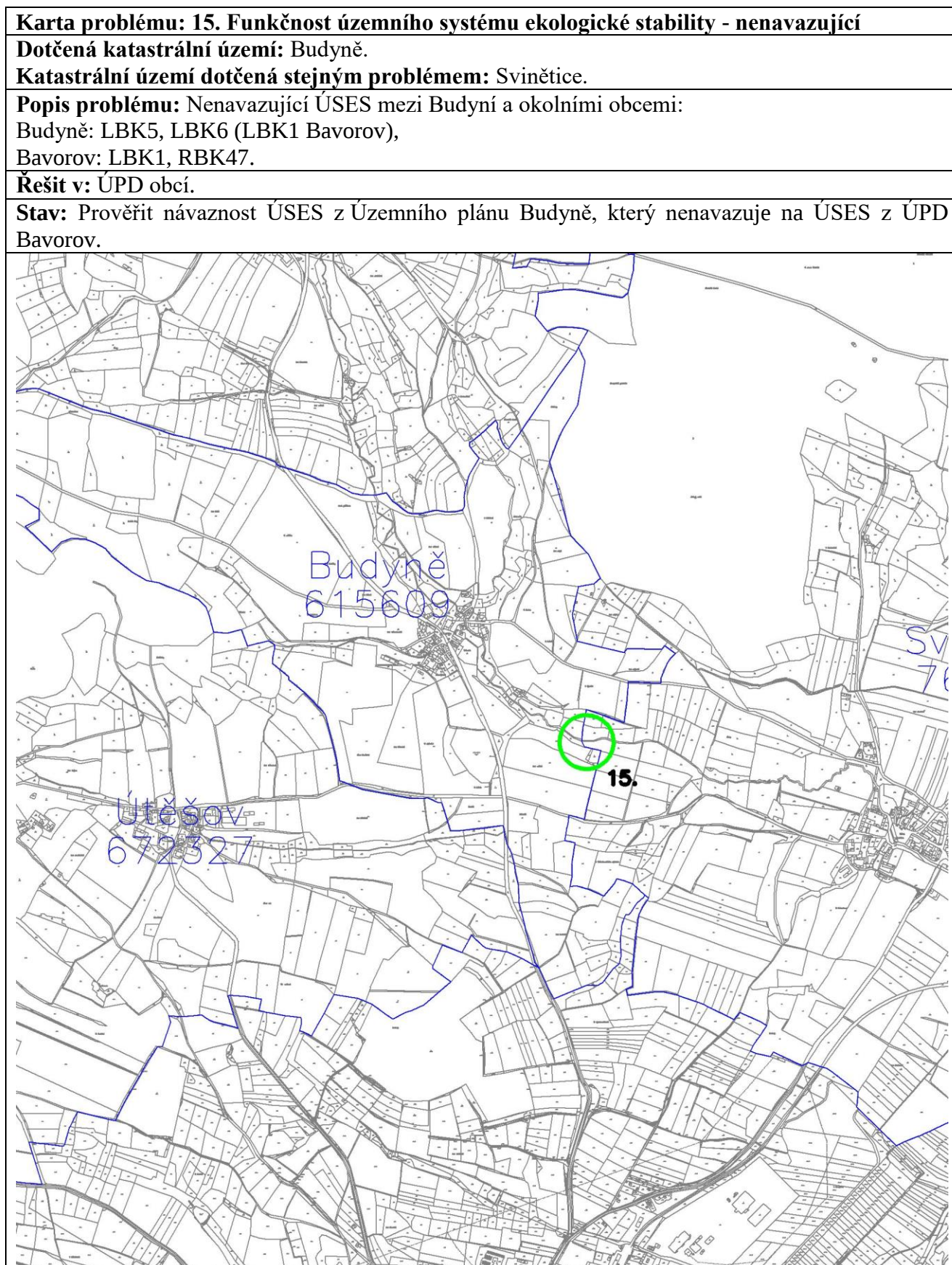
- **JZ-1 - kat. úz Budyně – záměr firmy NET4GAS s. r. o., varianta koridor plynovodu VVTL – v ZÚR JČK neprověřovat (informativní charakter pro ÚPD města obcí), prioritně řešeno jako záměr Ep10.**

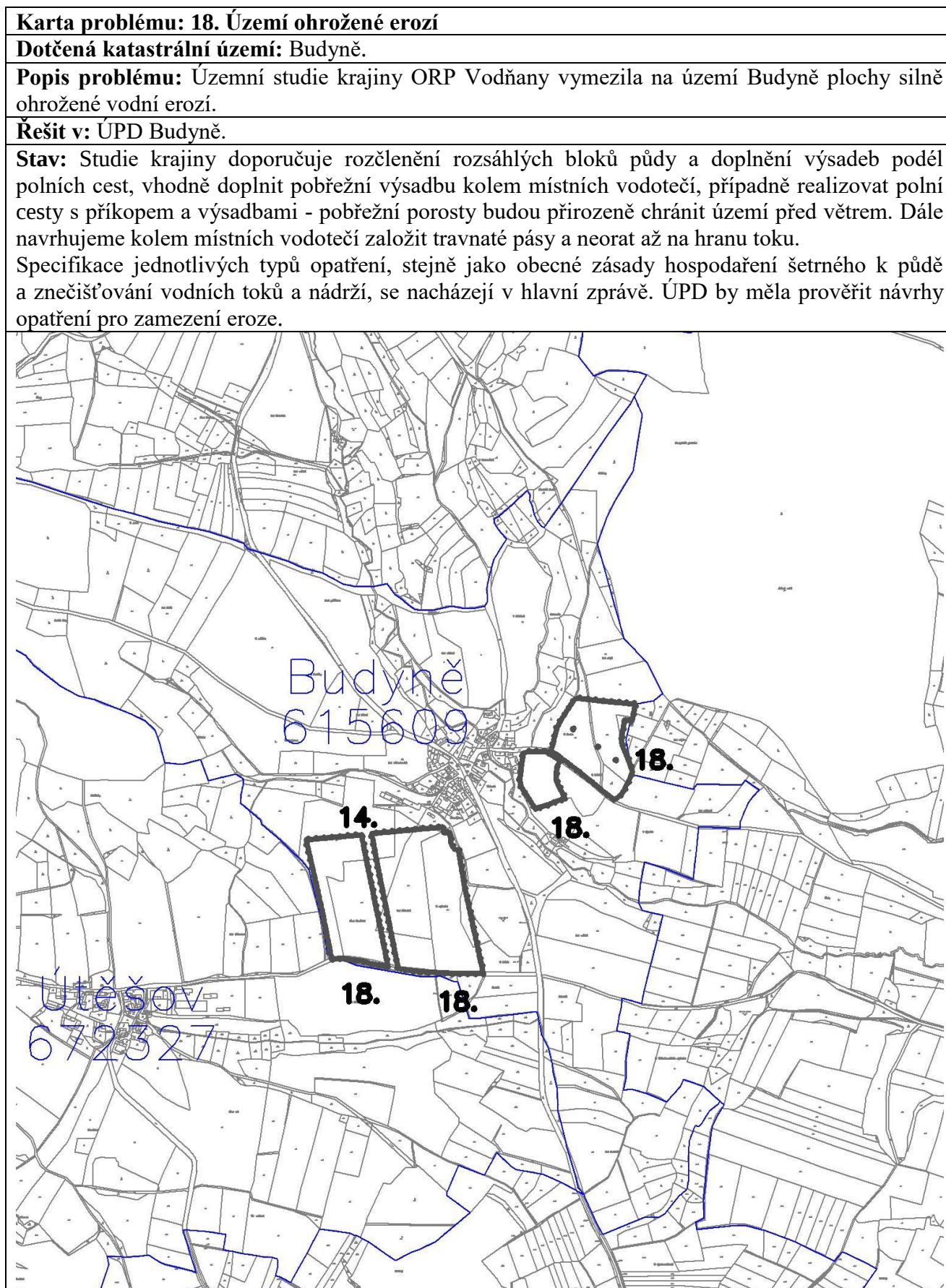
IV.) Určení problémů k řešení v ÚPD

Karta problému: 3. Dopravní závada silnice II/140
Dotčená katastrální území: Budyně.
Katastrální území dotčená stejným problémem: Drahonice, Pivkovice.
Popis problému: Stávající komunikace II/140 je vedena v daném území průtahem obcemi přes zastavěné území, což má negativní vliv na bezpečnost a plynulost dopravy a nepříznivý dopad na kvalitu bydlení v Budyni.
Řešit v: ÚPD Budyně.
Stav: U obce Budyně byla ta závada prověřena Změnou č. 1 ÚP Budyně. Předmětná změna nevymezila přeložku silnice II/140, ale doporučila jiná opatření (pro zvýšení bezpečnosti vybudovat chodníky, včetně osvětlených přechodů, a dále vybudovat ochrany proti hluku v podobě izolační zeleně, popř. protihlukové stěny).
Navrhovaná řešení nejsou zrealizována.

Karta problému: 8. Zastavěné území ohrožené záplavou z ostatních toků
Dotčená katastrální území: Budyně.
Katastrální území dotčená stejným problémem: Bílsko, Pivkovice, Svinětice.
Popis problému: Řešené území má nízkou retenční schopnost, proto za trvalejšího nebo silného deště v území mohou vznikat lokální záplavy z důvodu nevhodného obhospodařování zemědělských pozemků, nízká kapacita vodotečí zapříčiněná jejich zanedbanou údržbou atd. V území se jedná o Bílský potok (Svinětice, Bílsko, Budyně) a Brnoušský potok (Pivkovice, Budyně). V dotčených katastrálních územích dochází k ohrožení záplavou zastavěného území. Při záplavách v zastavěném území vznikají velké škody na majetku fyzických a právnických osob.
Řeší v: ZÚR Jihočeského kraje, ÚPD obcí.
Stav: Územní plán Budyně, včetně změny č. 1, navrhuje suché poldry na Bílském a Brnoušském potoce a vybudování odlehčovací stoky v samotné obci.
Je vybudovaný suchý poldr na Bílském potoce před obcí Bílsko. Ostatní navrhovaná řešení nejsou zrealizována.

IV.I.) Ostatní problémy nevyznačené v grafice

- **Vyšší vyjížd'ka za prací, vyšší podíl nezaměstnaných** - prověřit možnost změnit tento negativní trend vymezením zastavitelných ploch, kde bude umožněna výroba a skladování v ÚPD obce.
- **Naddimenzované zastavitelné plochy pro bydlení** (636,4 %), stagnace rozvoje obce, klesající počet obyvatel – prověřit možnost změnit tento negativní trend převymezením zastavitelných ploch pro bydlení v ÚPD obce.
- **Chybějící hřiště pro mládež a dospělé v Budyni** – Z hodnocení standardu dostupnosti vybrané veřejné infrastruktury vyplývá, že v Budyni chybí hřiště pro mládež a dospělé, proto by bylo vhodné prověřit jeho zřízení.